

Alueellistaminen on aina vaikea päätös

Sirkka-Liisa Anttila

© Maa- metsätalousministeriö

”Haluan kuunnella hyvin herkällä korvalla henkilöstön mielipiteitä, mutta joudun päätöksenteossa ottamaan huomioon myös hallitusohjelman ja valtion tuottavuusohjelman tavoitteet”, sanoo ministeri Anttila.

Viime aikoina on käyty vilkasta keskustelua Hämeen ja Uudenmaan maanmittauslaitosten alueellistamisesta. Helsingin toimipisteen henkilöstön keskuudessa asia on luonnollisesti aikaansaanut paljon keskustelua. Se on herättänyt epävarmuutta ja huolta. Nykyisen Uudenmaan maanmittauslaitoksen henkilöstö on tuonut minulle vahvasti esille alueellistamista vastustavan näkemyksensä. Henkilöstön edustajat ovat myös pariin otteeseen käyneet puheillani ministeriössä, jolloin he ovat ilmaisseet selkeästi kannattavansa Hämeen ja Uudenmaan maanmittauslaitosten yhdistämistä, mutta vastustavansa hankkeeseen sisältyvää alueellistamista. Haluan kuunnella hyvin herkällä korvalla henkilöstön mielipiteitä, mutta joudun päätöksenteossa ottamaan huomioon myös hallitusohjelman ja valtion tuottavuusohjelman tavoitteet.

Alueellistamispäätökset ovat aina vaikeita. Ne ovat vaikeita ratkaisuja meillemme päätöksen tekijöille, mutta erityisen raskaita ne ovat alueellistettavan yksikön

työntekijöille. Henkilöstölle käynnissä oleva alueellistamishanke tuo epävarmuutta, joka vie helposti mielekkyyden työstä. Ymmärrän hyvin Uudenmaan maanmittauslaitoksen alueellistamisen aiheuttaman huolen.

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitusohjelman mukaisesti valtion hallinnon työpaikkojen alueellistamista jatketaan. Pääkaupunkiseudulle muuttaa vuosittain 60 000 henkeä ja hallituksen tavoitteena on luoda työpaikkoja myös maan eri osiin. Hallitusohjelman alueellistamisen tavoite sitoo niin hallitusta kuin yksittäisiä ministereitäkin. Hallituskauden tavoite on 4 000–8 000 työpaikan sijoittaminen pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Päätökset tehdään viimeistään 2011 ja siirrot toteutetaan vuoteen 2015 mennessä.

Maanmittauslaitoksesta tehtiin laaja alueellistamisselvitys vuonna 2003. Laitoksen henkilöstö on jo nykyisin sijoitettu koko valtakunnan kattavana verkostona lähes 80-prosenttisesti pääkaupunkiseudun ulkopuolisiin toimipisteisiin. Vuonna 2003 tehdyssä alueellistamisselvityksessä esitettiin Lohjan ja Porvoon toimipisteiden vahvistamista ja maastotietojen keräämis- ja ajantasaisistamistehtävissä olevan henkilöstön sopeuttamista toimialueensa kysyntää vastaavaksi.

Vuoden 2003 jälkeen Maanmittauslaitos on toteuttanut alueellistamistoimenpiteinä yhtenäisarkiston siirron Jyväskylään ja atk-palvelukeskuksen siirron Hämeenlinnaan ja Jyväskylään. Nämä siirrot koskivat yli neljäkymmentä virkaa. Uudenmaan maanmittauslaitosta koskeva esitys ei ole edennyt yhtä selväpiirteisesti. Tämän johdosta teetettiin uusi tarkentava selvitys mahdollisuuksista vahvistaa Lohjan ja Porvoon toimipisteitä. Selvitys päätettiin samalla laajentaa koskemaan myös Hämeen maanmittauslaitosta. Annoin selvityspyynnön Maanmittauslaitokselle kesäkuussa 2008 ja perusteellinen selvitys saatiin ministeriöön vuoden 2008 loppupuolella.

En halua vähätellä Uudenmaan maanmittauslaitoksen alueellistamisesityksen aiheuttamaa huolta, mutta se on kuitenkin moniin muihin alueellistamishankkeisiin verrattuna hyvin suppea ja valtaosa siirroista tapahtuisi työntekijöiden asuin-

kuntien työssäkäyntialueiden sisällä. Alueellistaminen tultaisiin myös tekemään melko pitkän, neljän vuoden, siirtymäajan puitteissa.

Helsinkiin jäisi jatkossakin ns. täyden palvelun palvelupiste. Vuoden 2010 alusta lukien maanmittauslaitosten siirtyvät kirjaamistehtävät. Tällöin myös Helsinkiin on sijoitettava kirjaamistehtävätoiminto asiakaspalveluineen, joka tuo uusia tehtäviä maanmittauslaitostoon. Näillä Helsinkiin jäävillä toiminnoilla pyritään varmistamaan työpaikka niille, jotka eivät oman elämäntilanteensa takia pysty käymään töissä Lohjalla tai Porvoossa.

Uudenmaan Maanmittauslaitoksen alueellistamisessa on myös käytettävissä kaikki ne valtionhallinnon tukitoimet, joita vastaavissa muutostilanteissa yleensäkin käytetään. Tällaisia ovat mm. uudelleen kouluttaminen, muuttoraha, siirrot muiden työnantajien palvelukseen, oman yrityksen perustamisen tukeminen ja irtisanoutumiskorvaus.

Maanmittauslaitoksen suurin voimavara on osaava henkilöstö. Henkilöstön osaaminen luo perustan koko toiminnalle. Tulevaisuudessa erityisen merkittävää on, miten hyvin maanmittauslaitos pystyy säilyttämään nykyisen alueellisen toimipisteverkon ja miten eri puolille Suomea saadaan myös vastaisuudessa hyvin koulutettuja ja motivoituneita osajia. Maanmittauslaitoksen toiminta eli sen varsinaiset työmaat ovat myös vastaisuudessa pääosin maaseudulla. Tätäkään näkökohtaa ei voi ohittaa ratkaisua tehtäessä. Toisaalta ratkaisua tehtäessä on luonnollisesti otettava huomioon myös hyvän henkilöstöpolitiikan asettamat vaatimukset. Voin vakuuttaa, että haluan tehdä asian valmistelussa jatkossakin yhteistyötä henkilöstön kanssa, jotta asiassa saavutetaan mahdollisimman hyvä lopputulos.

Kirjoittaja on maa- ja metsätalousministeri.